

Mellersta Österbottens
vårldrsområde

Mellersta Österbottens vårldrsområde

Grunderna för att erhålla färd- tjänst enligt handikappservice- lagen och tillämpningsanvis- ningar i Mellersta Österbottens vårldrsområde

Har godkänts av vårldrsområdesstyrelsen 5.12.2022 § 202

Grunderna för att erhålla färdtjänst enligt handikappservicelagen och tillämpningsanvisningar i Mellersta Österbottens välfärdsområde	1
1. Målet och syftet med handikappservicelagen	4
2. Handikappservicelagen är sekundär i relation till annan lagstiftning	4
3. Grunderna för att beviljas färdtjänst	4
3.1 Gravyt handikapp	5
3.2 Handikappets/sjukdomens långvarighet	5
3.3. Annat.....	5
4. Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehovet och beslutsfattande	6
4.1 Ansökan	6
4.2 Bedömning av servicebehovet	6
4.3 Beslutsfattande.....	7
5. Typ av resa, reserätt och resans självriskandel.....	7
5.1 Resor för att uträtta ärenden och fritidsresor.....	8
5.2 Arbets- och studieresor	8
5.2.1 Arbetsresor	8
5.2.2 Studieresor.....	9
5.3 Periodindelning av färdtjänster	10
5.4 Reserätt – närkommun och funktionell närbelägen kommun	10
5.5 Resans självriskandel	11
5.6 Förändringar i förhållandena	12
6. Ordnanande av färdtjänst	13
6.1 Klientprofil och samordnande av resor	13
6.1.1 Klientprofil.....	13

6.1.2 Samordnande av resor	13
6.2 Beställning av resa	14
6.2.1 Tid för när en klient ska absolut vara framme	15
6.2.2 Ankomst av transport	15
6.3 Avbokning av en beställd resa	15
6.4 Enkelresa och stopp	16
6.5 Särrättigheter.....	16
6.5.1 Rätt att använda ett fordon som lämpar sig för transport av rullstol samt assistanstillägg	16
6.5.2 Rätt till att resa ensam	16
6.5.3 Rätt att använda bekant taxi (bekant förare)	17
6.5.4 Följeslagare och ledsagartjänst som en förare erbjuder	17
7. Annan viktig information	18
7.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering	18
7.2 Dagvårds- och grundskoleresor	18
7.3 Inverkan av egen bil på färdtjänster	19
7.4 Persontransport	19
8. Oegentligheter	19

1. Målet och syftet med handikappservicelagen

Syftet med handikappservicelagen är att främja handikappade personers förutsättningar att vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja hinder som handikappet medför. När det gäller färdtjänster innebär denna jämlikhetsprincipen att en handikappad person ska ha sedvanliga möjligheter att röra sig i kommunens trafiknät.

Målet med färdtjänster är att främja gravt handikappade personers förmåga att klara sig självständigt och att främja deras jämlikhet och förutsättningar att vara verksamma. Utgångspunkten är att handikappade personer har likadana, jämlika möjligheter att röra sig jämfört med andra kommuninvånare.

2. Handikappservicelagen är sekundär i relation till annan lagstiftning

En handikappad persons rörlighet genomförs i första hand som en del av den hinderfria allmänna kollektivtrafiken. En hinderfri och välfungerande kollektivtrafik, inklusive anrops- och servicetrafik är det primära sättet att ordna lämplig möjlighet till rörlighet för alla kommuninvånare. Om en person inte kan använda anropsstyrd servicetrafik eller annan allmän servicetrafik på grund av att funktionsförmågan är långvarigt nedsatt, kan personen ansöka om färdtjänster som genomförs med taxi eller invalidtaxi.

Individuella färdtjänster enligt handikappservicelagen ordnas inte för personer som har rätt till transport eller till ersättning för transport med stöd av någon annan lag. Tjänster och stödåtgärder ordnas enligt handikappservicelagen endast om den handikappade personen inte får tillräcklig och lämplig service eller tillräckliga och lämpliga stödåtgärder med stöd av någon annan lag. Handikappservicelagen är alltså sekundär i förhållande till tjänster som ordnas med stöd av annan lagstiftning.

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite beviljas seniorer i första hand färdtjänster enligt socialvårdslagen, ifall de färdtjänster som beviljas enligt den lagen är tillräckliga och lämpliga för personen.

3. Grunderna för att beviljas färdtjänst

För en gravt handikappad person ska ordnas skälig färdtjänst jämte följeslagarservice om förutsättningarna för att få färdtjänst uppfylls och om personen på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara av de funktioner som hör till normal livsföring. Syftet

med färdtjänster är att främja gravt handikappade personers möjligheter att klara sig själv. Om en person inte ens med hjälp av färdtjänster och därtill hörande följeslagarservice självständigt klarar av funktioner som hör till normal livsföring som man velat säkerställa genom att ansöka om service, har personen vanligen inte rätt till färdtjänst. Färdtjänst är avsedd för att ersätta sådan kollektivtrafik som en gravt handikappad person inte kan använda p.g.a. sitt handikapp eller sin sjukdom.

3.1 Gravt handikapp

En förutsättning för färdtjänster enligt handikappservicelagen är att personen är gravt handikappad, och den ordnas endast för personer som har ett gravt handikapp. När färdtjänst och därtill hörande följeslagarservice ordnas betraktas som gravt handikappad i enlighet med 5 § i förordningen om service och stöd på grund av handikapp den som har **särskilda svårigheter att röra sig** och som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom inte kan använda de offentliga kollektivtrafikmedlen **utan oskäligt stora svårigheter**.

3.2 Handikappets/sjukdomens långvarighet

Personens handikapp eller sjukdom och den olägenhet den orsakar ska vara långvarig och personen ska ha särskilda svårigheter att klara av de funktioner som hör till normal livsföring. Som långvarigt handikapp eller långvarig sjukdom betraktas i regel ett tillstånd som varar minst ett (1) år. Färdtjänst beviljas inte för återhämtningsskedet eller rehabiliteringsskedet.

3.3. Annat

En person i långvarig slutenvård ska enligt 24 § i socialvårdslagens och 11 § i socialvårdsförordningen få de färdtjänster hen behöver som en del av slutna vården. Dock om transporter som ordnas på det här sättet inte är lämpliga eller tillräckliga för en person i slutenvård kan de nödvändiga transporterna för en gravt handikappad person ordnas med stöd av handikappservicelagen. Behovet av färdtjänster ska redogöras specificerat i ansökningen om färdtjänster.

Om behovet av färdtjänster beror endast på en funktionsnedsättning till följd av åldrande bör färdtjänst ordnas på basis av socialvårdslagen om personen i övrigt uppfyller de kriterier som Mellersta Österbottens social- och hälsovårdssamkommun Soites styrelse fastställt för beviljande av färdtjänster enligt socialvårdslagen.

4. Ansökan om färdtjänst, bedömning av servicebehovet och beslutsfattande

4.1 Ansökan

Man ansöker om färdtjänst skriftligt med funktionshindersservicens ansökningsblankett. Blanketten kan printas ut från Soites webbsidor på adressen <https://soite.fi/sv/handbok-for-utrattande-av-aren-den/blanketter-och-ansokningar/>. Blanketten kan också skickas till den sökande om hen ber om detta. Blanketten kan också fyllas i elektroniskt i tjänsten suomi.fi.

Den sökande ska bifoga ett läkarutlåtande till sin ansökan och av den ska framgå handikappet och/eller sjukdomen som begränsar hens möjligheter att röra sig och som förhindrar hen från att använda allmän kollektivtrafik utan oskäligen svårigheter. I läkarutlåtandet ska ingå en läkares syn på/bedömning av hur bestående/långvarigt handikappet är. I läkarutlåtande ska också ingå en så omfattande bedömning av den sökandes rörelseförmåga som möjligt och av de förändringar som är att vänta i fråga om den. Läkarutlåtandet får vara högst sex månader gammalt. Vid behov kan man be den sökande bifoga andra expertutlåtanden, t.ex. ett utlåtande från en fysioterapeut, till sin ansökan.

När man ansöker om resor till arbete eller studier ska den sökande bifoga sitt arbetsavtal eller sitt studieintyg till sin ansökan.

Adressen som ansökningarna skickas till är:

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite

Funktionshindersservice/byrån för funktionshindersservice

Mariegatan 16–20 67200 Karleby

4.2 Bedömning av servicebehovet

I en god bedömning av servicebehovet förenas klientens egen bedömning av hjälp- och stödbehovet, bedömningar av en eller flera yrkesutbildade personer som gjorts med olika metoder samt vid behov ståndpunkter av klientens närstående. En bedömning av servicebehovet är alltid en individuell process.

Definiering av gravt handikapp, vilket är förutsättningen för att färdtjänst ska beviljas, baserar sig sålunda inte endast på ett läkarintyg eller ett annat expertutlåtande som bifogats till ansökningsen. Vid bedömningen beaktas också funktionshindren som handikappet eller sjukdomen orsakar i den miljö och i de levnadsförhållanden där den sökande verkar. För att bedöma servicebehovet gör man i regel ett hembesök hos den sökande, om detta inte är uppenbart onödigt. Vid bedömningen av servicebehovet kan man, i enlighet med 16-20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården, också utnyttja information om den sökandes situation som man fått av andra myndigheter som arbetar med klienten.

När behovet av färdtjänst utreds bedömer man bl.a. den sökandes möjligheter att utan oskäligt stora svårigheter använda offentliga kollektivtrafikmedel och den servicetrafik som fungerar i kommunen. Vid bedömningen beaktas också den sökandes förmåga att använda offentliga kollektivtrafikmedel med hjälp av en följeslagare. Dessutom beaktas olägenheten som handikappet/sjukdomen orsakar t.ex. olika årstider (t.ex. färdtjänster vintertid) eller olika tider på dygnet (t.ex. synskadade).

4.3 Beslutsfattande

Det är en tjänsteinnehavare inom socialvården inom funktionshindersservicen som fattar beslutet om den sökandes rätt till färdtjänst enligt handikappservicelagen. Vid beslutsfattandet beaktas den sökandes individuella behov när det gäller sättet att ordna färdtjänst. Om den sökande anses ha rätt till färdtjänst, beviljas tjänsten från början av ansökningsmånaden. Beslutet om rätten till färdtjänst gäller tills vidare om handikappet är sådant att det är uppenbart att behovet av färdtjänst är bestående. Beslutet kan av motiverat skäl också gälla för en viss tid.

Den sökande får ett skriftligt tjänsteinnehavarbeslut av en tjänsteinnehavare inom socialvården, anvisningar för sökande av ändring samt anvisningar om användning av färdtjänster.

5. Typ av resa, reserätt och resans självriskandel

Färdtjänst i enlighet med 4 § i förordningen om service och stöd på grund av handikapp beviljas för arbete, studier, utträttande av ärenden, deltagande i samhällslig verksamhet eller rekreation eller av en annan liknande orsak som hör till det dagliga livet.

5.1 Resor för att uträtta ärenden och fritidsresor

Fritidsresor och resor för uträttande av ärenden ska ordnas för en gravt handikappad person som avses i handikappservicelagen så att hen har möjlighet att företa minst arton (18) månatliga enkelresor som hör till det dagliga livet. Resor för att uträtta ärenden och fritidsresor är avsedda för resor till ställen där klienten uträttar ärenden eller deltar i hobbyer eller i annan social verksamhet.

Det beviljas minst arton (18) enkelresor per månad eller enligt behovet. Om minimimängden som avses i förordningen (18 enkelresor/månad) inte räcker till för att trygga den gravt handikappade personens nödvändiga behov av att röra sig, har hen rätt att ansöka om tilläggsresor. Hen ska då motivera behovet av tilläggsresor som beror på ett handikapp eller en sjukdom. En tilläggsförutsättning är att det är fråga om ett nödvändigt rörelsebehov som hör till normal livsföring. För att det ska beviljas fler än 18 enkelresor per månad, krävs det alltid individuellt övervägande och tungt vägande motiveringar.

5.2 Arbets- och studieresor

Arbets- och studieresor ska ordnas för en gravt handikappad person så att hen kan företa de resor som är nödvändiga med tanke på arbete och studier. Skäligena kostnader som färdtjänsten medför ersätts.

5.2.1 Arbetsresor

Med arbete avses förutom arbete i anställningsförhållande också företagsverksamhet. Som arbete räknas inte föreningsverksamhet eller annan motsvarande verksamhet. Dessa räknas som samhällelig delaktighet. Som arbete räknas inte heller verksamhet och frivilligarbete som är till sin karaktär hobbyer. För att arbetsresor ska beviljas krävs det att den sökande anses ha rätt till färdtjänst enligt handikappservicelagen.

Färdtjänst beviljas för nödvändiga arbetsresor inom den egna kommunen och till närkommuner. När bedömning av närkommun görs i fråga om resor till arbete, ska man fästa vikt vid vad kommuninvånarnas vanliga pendlingsregion är och till vilka närkommuner man vanligtvis reser till arbete från orten i fråga.

Med arbetsresa avses resa hemifrån till arbetsplatsen och hem från arbetsplatsen. Som arbetsresor räknas inte resor som är förknippade med vanliga arbetsuppgifter som arbetsgivaren ålägger den anställda, t.ex. resor från ett arbetsställe till ett annat. Resor under arbetsdagen som är förknippade med arbete sker enligt arbetsgivarens instruktioner, och för dessa får den anställda ersättning enligt arbetsavtalet eller kollektivavtalet i form av lön, kilometerersättning, ersättning för användning av egen bil eller på annat sätt. Ifrågavarande resor ersätts av arbetsgivaren.

Till ansökan ska bifogas en kopia av arbetsavtalet. Klienten ska informera funktionshindersservicen om eventuella ändringar under anställningsförhållandet ifall de har en inverkan på den färdtjänst som beviljats.

5.2.2 Studieresor

Färdtjänst beviljas för nödvändiga studieresor. Som studieresor kan ersättas endast resor förknippade med sådana studier som leder till examen eller ett yrke eller som förbättrar klientens möjligheter att arbeta. En förutsättning för att studieresor ska beviljas är att den sökande anses vara berättigad till färdtjänst enligt handikappservicelagen och att resorna är nödvändiga för att studier ska kunna genomföras.

Med studier avses:

- studier efter den grundläggande utbildningen, t.ex. gymnasiestudier eller yrkesinriktade studier vid yrkesläroanstalt, yrkeshögskola, högskola eller universitet,
- studier med sikte på yrkesinriktade studier, t.ex. långvarigare kurser vid ett öppet universitet
- utbildning med syfte att utveckla arbetslivsfärdigheter, åtminstone långvarigare arbetskraftspolitisk utbildning eller rehabilitering
- handledande och rehabiliterande undervisning
- utfärder och andra motsvarande obligatoriska evenemang under skoltid som är förknippade med arbetet som hör till studierna

Färdtjänst beviljas inte för studier som till sin natur är hobbyverksamhet. För de här resorna bör man använda fritidsresor. Som studier räknas inte korta kurser som behövs för att upprätthålla och utveckla färdigheter som behövs i arbetet.

Studieresor beviljas i regel för den period studierna varar. För nödvändiga studieresor beviljas som färdtjänst vanligtvis två (2) enkelresor per studiedag, dvs. hemifrån till läroinrättningen och hem från läroinrättningen. Om den studerande är tvungen att upprepade gånger byta studieställe under studiedagen, är det möjligt att efter individuellt övervägande bevilja dessa resor som studieresor.

En klient som ansöker om studieresor ska skicka ett intyg över sin studierätt samt sin läsordning till funktionshindersservicen, så att reseservicecentralen kan ordna transporterna i tid. Klienten ska informera funktionshindersservicen om eventuella ändringar i sin studiesituation.

5.3 Periodindelning av färdtjänster

Färdtjänstresor beviljas per månad. En klient har inte rätt att överföra överblivna resor till följande månader. Om klienten inte använder resor som beviljats hen, förlorar hen de resor som blivit över den månaden.

Klienter som beviljats årskort för färdtjänster har, som ett undantag från det ovannämnda, rätt att använda beviljade färdtjänstresor hur de vill under året. En klient kan ha ett årskort om hen har fått offentligt ekonomiskt stöd för anskaffning av egen bil eller hjälpmedel till bil.

5.4 Reserätt – närkommun och funktionell närbelägen kommun

Färdtjänstresor enligt handikappservicelagen kan göras inom den egna boendekommunen samt till kommuner som ligger geografiskt nära boendekommunen. Som närkommuner räknas kommuner som har en gräns mot boendekommunen. En närkommun kan också definieras som funktionell närbelägen kommun. Då beaktas behovet som beror på handikapp eller sjukdom av sådana tjänster som inte är tillgängliga i hemkommunen eller i de närkommuner som har gräns mot boendekommunen.

Nedan finns en lista över boendekommunernas närkommuner/funktionella närbelägna kommuner till vilka en person som beviljats färdtjänst enligt handikappservicelagen har rätt att resa:

Boendekommun	Närkommun + funktionell närbelägen kommun
--------------	---

Halso	Kaustby, Lestjärvi, Perho, Vetil och Karleby
-------	--

Kannus	Kalajoki, Sievi, Toholampi och Karleby
--------	--

Kaustby	Halso, Kronoby, Vetil och Karleby
---------	-----------------------------------

Karleby	Halso, Kalajoki, Kannus, Kaustby, Kronoby, Lestijärvi, Larsmo och Toholampi
Lestijärvi	Haapajärvi, Halso, Kannus, Kinnula, Reisjärvi, Toholampi och Karleby
Perho	Alajärvi, Halso, Kaustby, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Vindala, Vetil och Karleby
Toholampi	Kannus, Lestijärvi, Sievi, Ylivieska och Karleby
Vetil:	Evijärvi, Halso, Kaustby, Kronoby, Lappajärvi, Perho, Vindala och Karleby

Om en klient har andra regelbundna resebehov som hör till det vanliga livet och som avviker från reserätten som definierats i tillämpningsanvisningen, ska klienten motivera det avvikande resebehovet i sin färdtjänstansökan. Det individuella resebehovet som en klient har uttryckt beaktas i mån av möjlighet när ett beslut om färdtjänst fattas. En individuell reserätt som avviker från den som beskrivits i tillämpningsanvisningen beskrivs i beslutet, och det görs en anteckning om den i klientens klientprofil.

5.5 Resans självriskandel

Soite tar ut självriskandelen för färdtjänst i efterhand genom att skicka en faktura hem till klienten månadsvis eller senast när självriskandelarna uppgår till minst 5 euro/månad.

Självriskandelen vid resor för att uträtta ärenden och vid fritidsresor bestäms enligt priset för normal biljett (vuxen/barn) och enligt antalet körda kilometer utifrån Närings-, trafik- och miljöcentralen NTM:s tabell ELY-taksat (POP/Ely).

Om en klient beviljats rätt till följeslagare, tas ingen självriskandel ut av följeslagaren.

Om en klient reser över kommungränserna för de kommuner som ingår i reserätten och som fastställts i tillämpningsanvisningen, står klienten för hela avgiften för den resa som överskrider gränsen. Soite betalar endast för den resa som klienten har färdtjänsträtt till.

När det gäller en tillbakaresa från utanför Soites område betalar klienten själv för taxiresan och fakturerar Soite för den i efterhand mot kvitto. Alternativt kan föraren, om hen vill, fakturera Soite för resan. Klienten bör själv komma överens med föraren om direktfakturering. Till klienten ges i så fall faktureringsanvisningar som hen bör ge föraren. Klienten ska själv betala för den del av resan som görs

utanför de funktionella närkommunerna och närkommunerna. Dessutom ska hen betala normal självriskandel. I fråga om dessa resor beställer klienten taxi själv någon annanstans ifrån än Soites Reseservicecentral.

Om resor samordnas självständigt, halveras självriskandelen i fråga om de resor för färdtjänsteklienter. Transporter som samordnats självständigt kan t.ex. vara grupptransporter som genomförs av olika enheter eller resor som klienter som bor självständigt beställt tillsammans. Resor som Reseservicecentralen samordnar ger inte rätt till halvering av självriskandelen.

Om en person som beviljats färdtjänst använder servicetrafik för en fritidsresa eller resa för att utreda ärenden, minskar hens färdtjänstresor med en resa, **men det tas inte ut någon självriskandel för resan.**

När det gäller arbetsresor bestäms självriskandelarna enligt de stads- eller säsongbiljettspriser Matkahuolto använder eller alternativt enligt årsbiljettpriserna för ordinarie busstur beroende på avståndet mellan hemmet och arbetsplatsen.

När det gäller studerande tas som självriskandel ut högst en summa som motsvarar självriskandelen som FPA tar ut av studerande per månad. Studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning får dock sin skolresa avgiftsfritt om utbildningen är avgiftsfri. Alla utbildningar är dock inte avgiftsfria, även om den studerande skulle uppfylla kraven. Således ska en studerande kontrollera hos läroinrättningen om utbildningen är avgiftsfri.

5.6 Förändringar i förhållandena

En person som beviljats färdtjänst eller en person som sköter ärenden å hens vägnar ska meddela Soites funktionshindersservice omedelbart om alla förändringar förknippade med färdtjänster, som t.ex. ändring av adress eller byte av hemkommun, förändringar i funktionsförmågan, flytt till långtidsvård eller upphörande av färdtjänstbehovet. Soites tjänsteinnehavare bedömer utifrån den information som getts om förändringen kräver justering av beslutet om funktionshindersservice. Om klientens hemkommun ändras, ansöker man om färdtjänst från den nya hemkommunen.

6. Ordnande av färdtjänst

Soite har som serviceanordnare rätt att besluta om sättet att ordna färdtjänst på ett sätt som den anser vara ändamålsenligt. **Soites persontransporter ordnas i första hand så att resor samordnas.** Vid ordnandet av färdtjänster för gravt handikappade personer ska man i tillräcklig mån beakta den handikappade personens individuella behov i fråga om rörelse samt individuella begränsningar som personens handikapp eller sjukdom orsakar. Om Soites primära sätt att ordna färdtjänster de facto inte lämpar sig för en klient p.g.a. hens handikapp eller sjukdom, ordnas färdtjänst på ett sätt som beaktar klientens individuella behov.

6.1 Klientprofil och samordnande av resor

6.1.1 Klientprofil

För att färdtjänst ska kunna användas krävs att klientuppgifterna har matats in i Reseservicecentralens klientdatasystem. Transporter ordnas enligt en klientprofil som myndigheten godkänt och som uppfyller nödvändiga datasekretesskrav. Av klientprofilen framgår de uppgifter som är väsentliga med tanke på ordnande av transport, t.ex. klientens basuppgifter, färdtjänstbeslutets giltighetstid, den typ av resa som beviljats och antalet resor som beviljats, reserätten, hjälpmedlen som klienten använder, behovet av assistans och andra specialbehov som klienten har. Informationen används endast för planering av transporter.

För att transporter ska kunna ordnas är det viktigt att klientens klientprofiluppgifter är à jour. Klienten ska utan dröjsmål kontakta byrån för funktionshinderservice om det sker ändringar som påverkar ordnandet av resor (t.ex. om namnet, adressen eller hemkommunen ändras, om funktionsförmågan förändras, om klienten övergår till långtidsvård eller om transportbehovet upphör).

Klienten har möjlighet att kontrollera sina uppgifter som är förknippade med färdtjänstbeslutet genom att kontakta byrån för funktionshinderservice.

6.1.2 Samordnande av resor

Reseservicecentralen samordnar resor för klienter som reser samtidigt i samma riktning, med undantag av klienter som beviljats rätt till individuell transport.

Transporten av ett barn under 18 år som reser ensam och transporten av ett svårt sjukt barn kan endast samordnas med transporten av andra barnklienter.

6.2 Beställning av resa

De färdtjänstresor som Soite ordnar i enlighet med handikappservicelagen beställs via reseservicecentralen, antingen per telefon, via sms, med mobilapplikationen Sote Taxi eller elektroniskt med en webblankett på adressen: www.yhteiskuntakyydit.taksihelsinki.fi. Anvisningar för användning av den elektroniska blanketten finns på Soites webbplats: [Färdtjänster - Soite](#)

En resa ska beställas i god tid, **senast 1,5 timme innan** transport behövs. Vid ordnande av transport beaktas dock beställarens geografiska läge, tillgången på bilar samt om de tillgängliga bilarna lämpar sig för klientens transportbehov. Transport kan också ordnas tidigare om transporten kan samordnas med en redan tidigare överenskommen transport av en annan person som är på väg i samma riktning.

Om man vet vilken tid man ska resa tillbaka, rekommenderas det att returresan beställs samtidigt med ditresan. Om det inte är möjligt att beställa returresan på förhand, försöker reseservicecentralen ordna returresan så fort som möjligt efter att beställningen tagits emot. I Stamkarleby försöker man ordna returresan senast inom 30 minuter från att beställningen mottagits. Ute i landsorten beror det på tillgången på taxibilar och deras lämplighet för transportbehovet hur snabbt transport kan ordnas.

När en klient beställer transport kan hen informera Reseservicecentralen om att hen vill att samma taxi sköter returresan. Om returresan sker inom två (2) timmar från ditresan, kan returresan styras till den företagare som skött ditresan. En förutsättning är dock att företagaren godkänner detta. Väntetiden mellan dit- och returresan är inte ersättningsbar trafikering. Om en klient ber företagaren under ditresan att också sköta returresan, kan också företagaren informera Reseservicecentralen om att hen sköter returresan. Företagaren har då förbundit sig till att sköta returresan på överenskommet sätt. Returresan ska alltid ske inom två (2) timmar från ditresan. Om tiden mellan ditresan och returresan är längre än så, länkas inte returresan samman med ditresan.

Om en klient har regelbundna transportbehov, rekommenderas det att resor beställs för en längre tid framåt.

6.2.1 Tid för när en klient ska absolut vara framme

Om en klients transport behöver absolut vara framme vid en viss tidpunkt, t.ex. om resan fortsätter med tåg eller buss, bör resan beställas i god tid. I samband med beställningen bör klienten meddela att hen måste absolut vara framme vid en viss tidpunkt. Transport ska helst beställas redan föregående dag, men senast 1,5 timme innan transport behövs.

Om en klient under en resa för att uträtta ärenden använder personlig assistans som beviljats hen i enlighet med handikappservicelagen, har klienten rätt att meddela Reseservicecentralen om en absolut tidtabell för resan.

6.2.2 Ankomst av transport

Klienten ska vara redo att åka senast vid hämtningstiden som överenskommits i samband med beställningen. Den hämtningstid som överenskommits i samband med beställningen kan avvika högst +/- 15 min. Om klienten meddelat om en absolut tidtabell i samband med beställningen, får tiden inte avvika från det överenskomna.

6.3 Avbokning av en beställd resa

Klienten ska meddela reseservicecentralen per telefon ifall en beställd transport inställs. Det är viktigt att Reseservicecentralen meddelas, så att en bil inte skickas till klienten i onödan. Om en klient inte avbokar sin resa senast 30 minuter före den överenskomna starttiden för resan, förlorar klienten en (1) resa.

Om en resa inte avbokats eller har avbokats mindre än 30 minuter innan resan ska börja av en orsak som inte beror på klienten eller t.ex. av en orsak som beror på klientens hälsotillstånd, ska klienten kontakta funktionshinderservicen som bedömer om det finns en godtagbar orsak till att resan inte avbokats eller till att resan avbokats efter den godkända tidsgränsen (30 minuter). Om funktionshinderservicens tjänsteinnehavare bedömer att det funnits en godtagbar orsak till detta, förlorar klienten inte en resa utan får tillbaka den resa hen förlorat.

6.4 Enkelresa och stopp

En färdtjänstresa är en enkelresa från startadressen till målet för resan. Med färdtjänster avses inte rundturer utan mål. Resan ska alltid göras via den kortaste vägen. Utgångspunkten är att en enkelresa är oavbruten.

Under en enkelresa har en klient dock rätt till ett (1) avgiftsfritt stopp på högst tio minuter (10 min.) längs med rutten. Ett stopp för långvarigare uträttande av ärenden (över 10 minuter) avbryter enkelresan, och efter det börjar en ny resa. Reseservicecentralen ska informeras om ett stopp när transport beställs.

6.5 Särrättigheter

Särrättigheter i fråga om transport kan beviljas på basis av ansökan och efter individuellt övervägande. I ansökningen bör framföras exakta, individuella motiveringar för särrättigheten. Klienten får ett tjänsteinnehavarbeslut om den särrättighet som eventuellt beviljas hen.

6.5.1 Rätt att använda ett fordon som lämpar sig för transport av rullstol samt assistanstillägg

En klient har rätt att använda ett fordon som försetts med utrustning för transport av rullstol om hen på grund av sitt handikapp inte kan använda en vanlig taxi eller förflytta sig till en vanlig taxi med förarens hjälp.

Föraren av ifrågavarande fordon betalas assistanstillägg för transport av en person som rör sig med rullstol som spänns fast i ramen av fordonet med fyra remmar och ett höftbälte (i enlighet med standard SFS5912 och 88 c § i vägtrafiklagen). Dessutom hämtar föraren vid behov klienten och hans hjälpmedel/saker från startstället samt beledsagar klienten jämte föremål till bostaden vid målet för resan. För tidsperioden då assistanstillägg betalas, får föraren inte ersättning för väntetid.

6.5.2 Rätt till att resa ensam

En klient kan beviljas rätt att resa ensam om det är motiverat på grund av hans svåra handikapp och sjukdom att hen använder en individuell taxi. En person vars grava handikapp förhindrar hen de facto från att delta i samordnad transport har rätt att resa ensam. Om en klient beviljats rätt att resa ensam samordnas hans resor inte med transporten av andra personer.

6.5.3 Rätt att använda bekant taxi (bekant förare)

Rätt att använda bekant taxi (bekant förare) kan beviljas en klient som på grund av sitt svåra handikapp eller sin sjukdom behöver absolut och endast transporteras av en viss bekant förare. Transporterna av en klient som beviljats rätt att använda bekant taxi kan samordnas med andra transporter, dvs. andra personer kan vara med på resan. En klient som beviljats rätt att använda bekant taxi kan beställa sin transport direkt av den bekanta föraren. Den bekanta taxin ska väljas bland Soites samarbetspartners. Klienten får information om samarbetspartners av funktionshindersservicen. Föraren meddelar Reseservicecentralen om den beställda transporten. Om den bekanta föraren inte kan genomföra transporten, ordnar den bekanta föraren annan transport för klienten. Om den bekanta föraren inte kan ordna en ersättande transport, har klienten rätt att beställa transport direkt från Reseservicecentralen. I samband med beställningen bör klienten berätta att den bekanta föraren inte kunde ordna transport.

Utgångspunkten i fråga om beviljande av rätt till bekant taxi är att föraren vet hurudant behov av hjälp, handledning och övervakning klienten har på grund av sitt hälsotillstånd under resan. Därför kan klienten endast resa med en viss bekant förare.

6.5.4 Följeslagare och ledsagartjänst som en förare erbjuder

Till en taxiförarens sedvanliga tjänster hör att hjälpa en klient in i bilen och att hjälpa hen ur bilen.

Om den sedvanliga hjälpen en förare ger inte är tillräcklig för en klient (av en anledning som beror på hälsotillståndet), har klienten rätt att ha en följeslagare (1 person) med på resan. Med att fungera som följeslagare avses assistans omedelbart före resan, under resan och omedelbart efter resan. Klienten bör ansöka om rätt att använda följeslagare separat hos funktionshindersservicen och framföra sina motiveringar för behovet av följeslagare. En tjänsteinnehavare fattar beslutet om klientens rätt till följeslagare.

Om klienten beviljas rätt till följeslagare, får en följeslagare vara avgiftsfritt med vid transport. Som följeslagare kan fungera en person som inte själv är färdtjänstklient och som klarar av att fungera som följeslagare. Följeslagarens ålder och funktionsförmåga ska vara sådana att hen klarar av följeslagaruppgiften utan att hens egen eller klientens säkerhet äventyras. En person som själv är färdtjänstklient kan inte fungera som följeslagare. Klienten skaffar själv en följeslagare. Utgångspunkten är att

följeslagaren inte hämtas från en annan adress, utan hen ska stiga på och av på samma adress som färdtjänstklienten. Följeslagaren kan dock stiga på och av längs med rutten om det är möjligt att göra det inom ramen för ett tio minuter långt stopp.

Om en klient som beviljats rätt till följeslagare inte har tillgång till följeslagare, kan klienten få den nödvändiga hjälpen av taxiföraren. Med ledsagartjänst menas tryggt beledsagande av en klient från resans start (t.ex. dörren till hens bostad) till bilen och från bilen till resans mål (t.ex. dörren till klientens bostad). Om en klient behöver ledsagartjänst av föraren, ska klienten meddela detta när hen beställer transport. Reseservicecentralen vidarebefordrar begäran om ledsagartjänst till föraren. För tidsperioden då assistanstillägg betalas, betalas föraren inte ersättning för väntetid. Assistanstillägg betalas 1 gång/beställd transporteringshelhet, ifall kriterierna för assistanstillägg uppfylls i övrigt. Till exempel om en klient behöver hjälp och har rätt till hjälp såväl vid startadressen som vid måladressen, får föraren fakturera endast för ett (1) assistanstillägg.

7. Annan viktig information

7.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering

Färdtjänstresor får inte användas för resor som omfattas av FPA-ersättning <https://www.kela.fi/taxi-resor>. Sådana resor är t.ex. läkar-, tandläkar-, laboratorie- och terapibesök, besök på en hälso- eller sjukvårdares mottagning, besök för att prova hjälpmedel eller undersöknings-, rehabiliterings- och vårdbesök som en läkare ordinerat. Om klienten får ersättning med stöd av annan lagstiftning till exempel av ett försäkringsbolag, kan färdtjänstresor inte användas för resor som försäkringsbolaget beviljat.

7.2 Dagvårds- och grundskoleresor

Resor inom den grundläggande utbildningen hör inte till färdtjänster som ordnas enligt handikappservice lagen. Bildningsväsendet sköter ordnandet av dem enligt behovet. Resor inom småbarnspedagogiken kan beviljas endast av särskilda skäl och enligt individuellt övervägande.

7.3 Inverkan av egen bil på färdtjänster

Ett beslut om att bevilja färdtjänst baserar sig på den handikappade personens individuella behov även om hen har tillgång till egen eller familjens bil. Användning av egen bil begränsar inte klientens rätt till färdtjänst om det inte finns grunder som utgår från behovet.

Om en gravt handikappad person har tillgång till en bil som hen antingen fått bidrag till på basis av handikappservicelagen eller har fått bilskatteåterbäring i enlighet med bilskattelagen, inverkar detta på antalet färdtjänstresor som hen beviljas. Behovet av färdtjänster ska alltid utredas och avgöras individuellt. Den sökande ska vid ansökan om färdtjänst ge en skriftlig redogörelse om användningen av familjens/av egen bil samt om det beslut hen fått gällande stöd från samhället för anskaffning av bil.

7.4 Persontransport

Färdtjänst är inte avsedd för transport av varor då en klient inte är med. Under transporten kan en klient ha med sig sina nödvändiga hjälpmedel samt andra nödvändiga tillhörigheter (t.ex. inköpskasse, resväska, barnvagn). Färdtjänst får inte användas t.ex. för transport av möbler, stora hushållsmaskiner eller utrymmeskrävande byggnadsmaterial eller flyttlådor. Sådana transporter ska klienten betala själv för i sin helhet.

Föraren bär sådana föremål som hen kan bära samtidigt som hen hjälper in klienten till bilen eller från bilen till målet för resan. Dessutom ska föraren se till att de extra hjälpmedlen som klienten har med sig kommer till resans mål.

8. Oegentligheter

Soite har rätt att övervaka att färdtjänsten som beviljats klienten ordnas och används i enlighet med lagen och tillämpningsanvisningarna.

Om en klient använder färdtjänster i strid mot anvisningarna, leder detta till att rätten till färdtjänster avbryts eller upphör samt till eventuella straffrättsliga åtgärder. Om oegentligheter uppdagas krävs av klienten återbetalning av de resekostnader som ersatts till följd av handlande i strid mot anvisningarna eller till följd av svikligt förfarande.